

STYRELSEN FOR
PATIENTSIKKERHED

Om ordination af afhængigheds- skabende lægemidler

i kommunal og privat tandlægepraksis

April 2022

Om ordination af afhængigheds- skabende lægemidler

i kommunal og privat tandlægepraksis

Ordination af afhængighedsskabende lægemidler i privat og kommunal tandlægepraksis bør være en undtagelse, og der skal i givet fald altid udskrives mindstepakninger og vælges præparater med kort halveringstid. Ved behov for behandling herudover, eller hvor der kan være tvivl om evt. kontraindikationer, skal ordinationen ske i samarbejde med patientens praktiserende læge eller overtages af denne.

Nedenfor kan du læse mere om, hvad du skal være særligt opmærksom på, når patienter får ordineret afhængighedsskabende lægemidler i kommunal og privat tandlægepraksis.

Afhængighedsskabende lægemidler i tandlægepraksis

Afhængighedsskabende lægemidler i tandlægepraksis kan være opioider mod stærke smerter i situationer, hvor paracetamol og/eller NSAID ikke giver tilstrækkelig smertedækning, fx i forbindelse med større behandlinger eller postoperativt. Det kan også dreje sig om sederende behandling med benzodiazepiner, fx ved

akut situationsbetinget og stress-relateret angst. Ved ordination af benzodiazepiner skal der anvendes lavest mulige dosis af præparater med kort halveringstid.

Forud for ordination af afhængighedsskabende lægemidler

Forud for ordination af afhængighedsskabende lægemidler skal du overveje den forventede effekt og risikoen for uønskede bivirkninger af behandlingen – særligt hos de mest sårbare, fx ældre, patienter med demens, patienter med stort alkoholforbrug og patienter, der i forvejen behandles med afhængighedsskabende lægemidler.

Du skal også altid indhente en dagsaktuel medicinsk anamnese. Det er muligt for patienten at få privatmarkeret lægemiddelordinationer i FMK, hvis vedkommende ikke ønsker, at lægemiddelordinationen skal være tilgængelig for andre end den ordinerende læge eller tandlæge. Når du overvejer at ordinere et afhængighedsskabende lægemiddel, skal du være opmærksom på, om din patient har privatmarkerede ordinationer i FMK.

Hvis en patient ikke giver samtykke til, at du kan se de privatmarkerede ordinationer, skal du vurdere, om det er forsvarligt at ordinere afhængigheds-skabende lægemidler. Vælger du alligevel at foretage ordinationen, har du pligt til at give patienten en mere omfattende information end vanligt.

Inden opstart af behandling

Inden opstart af behandling med afhængighedsskabende lægemidler skal du indhente patientens informerede samtykke til behandlingen og journalføre samtykket. Patienten skal informeres om risikoen for afhængighed samt om hyppige og/eller alvorlige bivirkninger. Det skal fremgå af journalen, hvilken information patienten har fået i forbindelse med samtykket til behandlingen. Du skal desuden vurdere om behandlingen kan påvirke patientens evne til at føre maskiner og motorkøretøjer, og oplyse patienten om det, hvis det er tilfældet. Vurderingen skal journalføres.

Læs også

Vejledning om ordination af afhængighedsskabende lægemidler, VEJ nr. 9523 af 19/06/2019

Odontologisk medicinvejledning på medicin.dk

Sundhedsstyrelsens Smerteguide

Ved opstart af behandling med afhængigheds-skabende lægemidler

Ved opstart af behandling med afhængighedsskabende lægemidler, skal følgende fremgå af journalen:

- Indikation for behandling
- Forventet effekt
- Dosis
- Varighed
- Forventede bivirkninger
- Hvad der er aftalt med patienten om, hvornår egen læge evt. skal kontaktes, fx ved behov for behandling ud over den aktuelle behandling

Håndtering af afhængigheds-skabende lægemidler

En evt. beholdning af afhængighedsskabende lægemidler i tandlægepraksis skal indskrænkes til det mindst mulige og skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende. Hvis du udsteder recepter på afhængighedsskabende lægemidler, skal du ordinere mindst mulige pakning. Udsted ikke flere recepter til den samme patient på én gang. Receptfornyelse bør som udgangspunkt ikke finde sted i tandlægepraksis.

STYRELSEN FOR
PATIENTSIKKERHED

Styrelsen for Patientsikkerhed

Islands Brygge 67
2300 København S
Tlf.: +45 7228 6600
E-mail: stps@stps.dk

